

könyvművészet lényege. A könyv nem öncélú műalkotás, hanem használati tárgy, de mint ilyennek megvannak a maga sok százados fejlődésében kiépült törvényei.”

A békéscsabai országos könyvészeti tanácskozás szervezőinek nagy az érdeme, mert „A ma könyve — a könyv holnapja” gondolat jegyében gyűltek össze ebből az alkalomból a meghívott könyvművészek, kiadói szakemberek, grafikusok, nyomdászok, könyvterjesztők, írók, újságírók és könyvtárosok, hogy a korszerű könyvformáról, a könyv műtárgy jellegéről eszmélkedjenek, gyártási és művészeti értelemben egyaránt. Az előadók, a hozzászólók a maguk — könyvkultúrában elfoglalt — posztjuk szerint közelítették meg a témát. Ez biztosította a többrétű vizsgáldást. Voltak, akik a szép könyv sikerei láttán megállapították, hogy művészi alkotássá lett a könyv. Többen helyesen hangsúlyozták: a formákkal ügyeskedő, üres dekoratív játék helyett a tipográfia kapjon nagyobb becsületet. Örömmel fogadtam ezt, mert Fülep Lajos bölcs véleményére emlékeztetett: „Amelyik nyomdász pedig *csak* betűvel nem tud szép könyvet csinálni, úgyse lesz nyomdász soha!” Szóba került, hogy irodalmi és művészeti folyóiratainkban mennyi lehetőség van az irodalmon kívüli esztétikai nevelésre. Am itt is az irodalmi tartalom értékét tartanám az elsődlegesnek.

Kner Imre felismerését tartom ismételtlen mérvadóknak a könyvművészeti fel-fogásokban: „... a nyomdász csak szolgálja a szellemnek, nem az a feladata, hogy önálló művészi célokat tűzzön ki, hanem az, hogy a szellemet, amely a könyvből szól az olvasóhoz, hűséggel szolgálja, hogy alátámassza a maga eszközeivel annak hatását, hogy megteremtse azt az emelkedett, ünnepi hangulatot, amely a termékeny olvasás előfeltétele. Amikor felnyitjuk a könyvet, a szellem világába lépünk be, s ezt éreztetni kell a nyomdásznak is a maga eszközeivel.” A szolgálat gondolata általánosabban érvényesíthető valamennyi olyan szakemberre, aki a könyvkultúra ápolásában és fejlesztésében vállal szerepet.

Komplexben és differenciáltabban értendő a könyv funkciója. A mindennapi megismerés mellett a tudományos megismerés, valamint a művészi megismerés elősegítésére hivatott. Az irodalom, a tudomány s egyéb ismeretek rögzítésének és terjesztésének fő eszköze volt, ma is az, a holnapja se vitatható.

